

Vybrané ukazatele zdravotní péče v porodnicích ČR

VERZE 1.1

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Jitka Jírová ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Radka Pohlová ¹ , Ondřej Šanca ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹
Recenzenti:	Vladimír Dvořák ^{2,3} , Petr Janků ^{2,4} , Marian Kacerovský ^{2,5} , Marek Ľubušký ^{2,6} , Antonín Pařízek ^{2,7}
Instituce:	¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, ² Rada Národního registru reprodukčního zdraví, ³ Centrum ambulantní gynekologie a primární péče, s.r.o., Brno, ⁴ Fakultní nemocnice Brno, ⁵ Fakultní nemocnice Hradec Králové, ⁶ Fakultní nemocnice Olomouc, ⁷ Všeobecná fakultní nemocnice Praha
Datum vytvoření dokumentu:	8. 11. 2023
Datum schválení poradou vedení ÚZIS ČR:	10. 11. 2023
Citace:	Jírová J., Jarkovský J., Pohlová R., Šanca O., Klimeš D., Komenda M., Dušek L., Dvořák V., Janků P., Kacerovský M., Ľubušký M., Pařízek A. Vybrané ukazatele zdravotní péče v porodnicích ČR. Verze 1.1., 10.11.2023.
Datová sada dostupná na:	

1 Popis datové sady

1.1 Základní informace

V rámci otevírání dat Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) byla připravena datová sada, která přináší základní indikátory objemu a způsobu péče o matku v členění podle poskytovatele zdravotních služeb.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o jednom poskytovateli zdravotních služeb – porodnici, ve sloupcích jsou uvedené jednotlivé indikátory v časovém členění.

Jedná se o údaje, vykazované na Zprávě o rodičce do Národního registru reprodukčního zdraví, modul Rodičky. Obsah tohoto hlášení je vymezen Datovým rozhraním NRRZ, blíže viz. dokumentace Národního registru reprodukčního zdraví na <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-zdravotni-registry--narodni-registr-reprodukcnio-zdravi--modul-rodicek>.

1.2 Primární cíl

Primárním cílem této datové sady je především informovat o objemu a způsobu péče v jednotlivých porodnicích v ČR.

Jde o tematicky zaměřenou datovou sadu, umožňující zejména sledovat vývoj konkrétních parametrů v čase u jedné porodnice nebo porovnávat hodnoty parametrů mezi porodnicemi stejného typu a o stejném objemu péče.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada zahrnuje přehled základních ukazatelů objemu a způsobu péče. Data je třeba hodnotit v rámci jedné porodnice. V případě hodnocení porodnic mezi sebou je třeba uvažovat typ poskytovatele a velikost porodnice. Typ poskytovatele je velmi důležitý především z důvodu koncentrace rizikových porodů do perinatologických center intenzivní péče a perinatologických center intermediární péče. Tato centra se primárně starají o velmi až středně rizikové rodičky a novorozence.

1.4 Informační limity

Do Národního registru reprodukčního zdraví, modulu Rodičky hlásí povinně všichni poskytovatelé, u nichž probíhá porod, popřípadě provedou poporodní ošetření rodičky či lůžková zdravotnická zařízení, kde byla žena po porodu hospitalizována. Datová sada je zpracována pouze za porodnice, tedy lůžková zdravotnická zařízení s platným pracovištěm porodnice. Případný zánik pracoviště či ukončení činnosti poskytovatele je uvedeno v poznámkách datové sady.

V případě, že v průběhu sledovaného období došlo k organizační změně u dané porodnice a změně identifikačního čísla, porodnice má v datové sadě uvedeno současně platné identifikační číslo a název. Uvedená data se v takovém případě vztahují k porodnici jako takové, nikoli pouze k platnému identifikačnímu číslu. Na jaké zařízení to aktuálně platné navazuje, je uvedeno v poznámkách k datové sadě.

Př. Krajská zdravotní, a.s. - Nemocnice Litoměřice, o.z., IČ: 25488627060, obsahuje v období 2013-2022 data subjektů: Městská nemocnice v Litoměřicích (IČ: 00830488) a Nemocnici Litoměřice, a.s. (IČ: 06199518).

Kvalitu vykázaných údajů významně ovlivňují veškeré změny sběru dat, jak technické změny ve způsobu sběru, tak obsahové. Do roku 2015 probíhal sběr dat kombinovanou formou, část elektronicky a část v papírové podobě. Od roku 2016 probíhá sběr výhradně elektronicky, preferovaným a dominantním způsobem je zaslání datových dávek. Zároveň v roce 2016 proběhla změna datové struktury.

Možnosti kontrol dat do roku 2016 byly značně omezené, za spolehlivé lze proto považovat pouze základní robustní počty, jako počet porodů, počet narozených dětí, počet porodů podle druhu. **Za věrohodné i v podrobném členění lze považovat údaje od roku 2017**, kdy sběr probíhal výhradně elektronicky a všechna zařízení již reagovala na změněnou datovou strukturu.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sledování vývoje jednotlivých parametrů u konkrétních poskytovatelů v čase a mezi sebou (při zohlednění typu poskytovatele), např.:

Příklad konkrétního výstupu:

Hodnocení podílu císařských řezů a sledování datového trendu mezi poskytovateli základní úrovně.

1.6 Ochrana osobních údajů a identity právnických osob

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. (Zákon o zpracování osobních údajů) §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována.

Dalším opatřením pro zabezpečení dat je agregace hodnot parametrů, které v daném případě vedou na méně než 10 případů v datové sadě, v takovém případě je místo konkrétního počtu uvedeno „N<10“. Pro zajištění konzistence datové sady poslední řádek obsahuje celkovou sumu případů daného parametru v celé ČR.

1.7 Klíčová slova

NRRZ, rodičky, vaginální porod, císařský řez, komplikace za porodu, konec pánevní.

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

Fertility, vaginal delivery, caesarean section, mother, episiotomy, breech presentation.

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace
 - 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok.
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 95 jednotek, celkem 110 parametrů

- Počet popisných atributů: 13 indikátorů v časovém členění + typ poskytovatele
- Velikost: -
- Odborný garant: Jitka Jírová

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregovaná data za jednotlivé poskytovatele zdravotních služeb s platným pracovištěm porodnice. Dále jsou agregovány hodnoty parametrů, které v daném případě vedou na méně než 10 případů.

5 Atributy datové sady

1. Typ poskytovatele péče

Název parametru: typ_poskytovatele

Datový typ: string

Popis parametru: typ poskytovatele, který vykázal daný porod.

Možné hodnoty:

- 1) pcip – Perinatologické centrum intenzivní péče
- 2) pcimp – Perinatologické centrum intermediární péče
- 3) zakladni_zarizeni – Zařízení primární úrovně

Poznámka: Informace o typu poskytovatele se vztahuje ke stavu dne 14. 5. 2023

2. Celkový počet porodů

Název parametru: pocet_porodu_cekem

Datový typ: numeric

Popis parametru: celkový počet porodů vykázaný danou porodnicí.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

3. Počet císařských řezů

Název parametru: pocet_cisarskych_rezu

Datový typ: numeric

Popis parametru: celkový počet císařských vykázaný danou porodnicí.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

4. Počet vaginálních porodů

Název parametru: pocet_vaginalnich_porodu

Datový typ: numeric

Popis parametru celkový počet vaginálních porodů vykázaný danou porodnicí.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

5. Počet porodů s forceps

Název parametru: pocet_porodu_pouziti_forceps

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů s použitím porodnických kleští.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: u vícečetných porodů započítáno, pokud alespoň u porodu jednoho z plodů byly použity.

6. Počet porodů s VEX

Název parametru: pocet_porodu_pouziti_vex

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů za použití vakuumextraktoru.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: u vícečetných porodů započítáno, pokud alespoň u porodu jednoho z plodů byl použit vakuumextraktor.

7. Počet indukovaných porodů

Název parametru: pocet_porodu_indukce

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet indukovaných porodů.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

8. Počet epiziotomií

Název parametru: pocet_porodu_epiziotomie

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů s nástřihem hráze.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

9. Počet poranění čípku/hráze

Název parametru: pocet_porodu_poraneni_cipekhraz

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů u nichž došlo k poranění děložního čípku nebo hráze.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: parameter se v této definici sledoval pouze do roku 2015.

10. Počet poranění čípku/hrdla/hráze

Název parametru: pocet_porodu_poraneni_cipekhrdlohraz

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů u nichž došlo k poranění děložního čípku, hrdla nebo hráze.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: parameter se změnou v definici sledovaný v kombinaci s poraněním děložního hrdla od roku 2016.

11. Počet porodů s epiziotomií a poraněním čípku/hráze

Název parametru: pocet_porodu_epiz_poraneni_cipekhraz

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů u nichž byl proveden nástřih hráze a zároveň došlo ke spontánnímu poranění děložního čípku nebo hráze.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

12. Počet porodů s epiziotomií a poraněním čípku/hrdla/hráze

Název parametru: pocet_porodu_epiz_poraneni_cipekhrdlohraz

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů u nichž byl proveden nástřih hráze a zároveň došlo ke spontánnímu poranění děložního čípku, hrdla nebo hráze.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

13. Počet porodů koncem pánevním

Název parametru: pocet_porodu_konec_panevni

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet porodů v poloze plodu koncem pánevním.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: s ohledem na vysokou chybovost a zcela zavádějící počty, je ukazatel naplněn až od roku 2016.

14. Počet vaginálních porodů koncem pánevním

Název parametru: pocet_porodu_konec_panevni_vaginalne

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet vaginálních porodů v poloze plodu koncem pánevním.

Možné hodnoty: počet; v případě počtu méně než 10, je uvedeno „N<10“.

Poznámka: s ohledem na vysokou chybovost a zcela zavádějící počty, je ukazatel naplněn až od roku 2016.